

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آشنایی با جشنواره شهید مطهری

دکتر هما صادقی

متخصص آموزش پزشکی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

اهداف این جلسه آشنایی با:

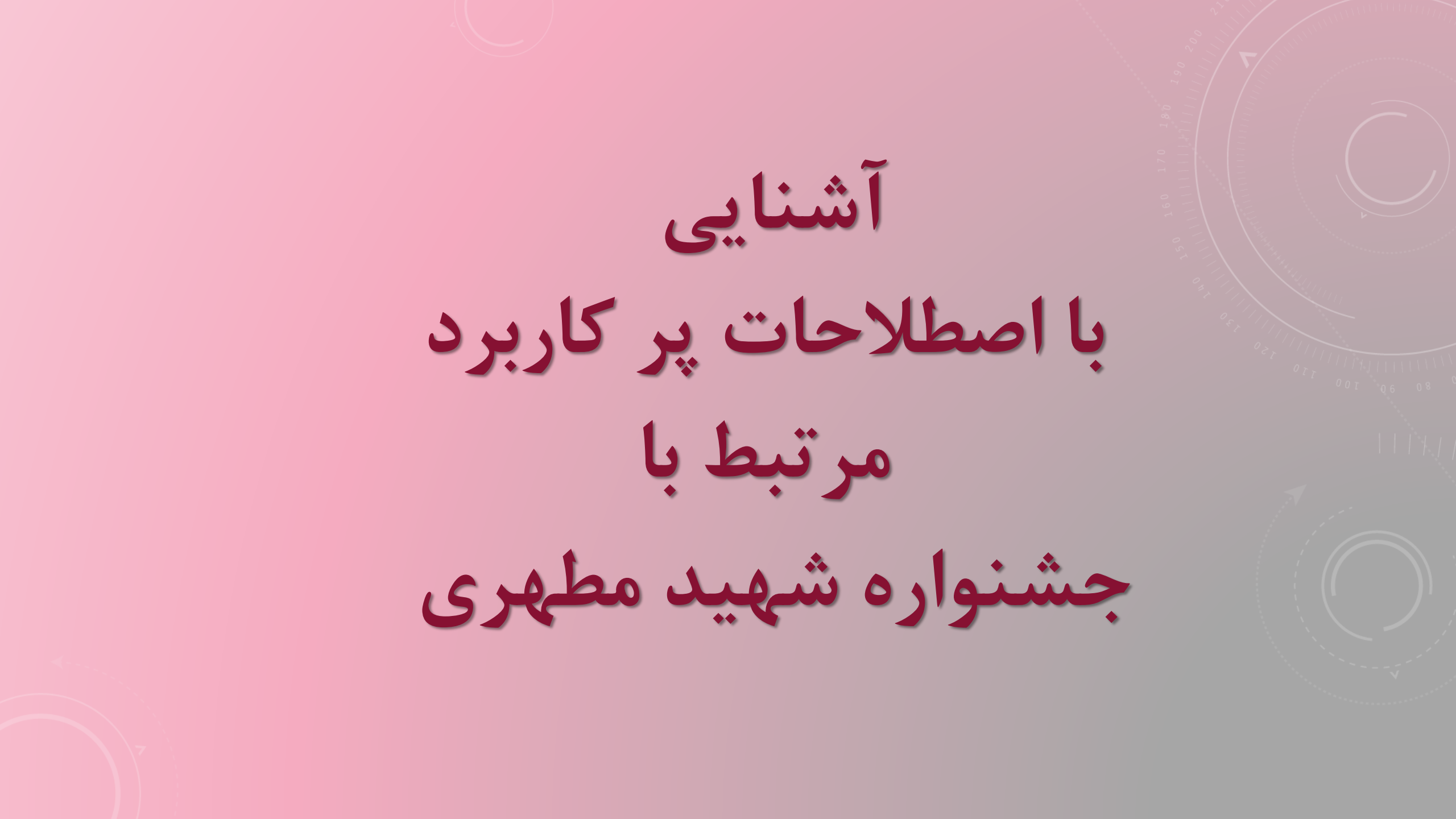
- اهداف جشنواره شهید مطهری
- آگاهی از مزایای شرکت در جشنواره شهید مطهری
- آشنایی با اصطلاحات پر کاربرد مرتبط با جشنواره شهید مطهری
- روند برگزاری جشنواره شهید مطهری
- ارکان جشنواره شهید مطهری
- فرمت ارسال فرآیندها
- شیوه نامه داوری

اهداف جشنواره:

- شناسایی فرآیندهای آموزشی برتر دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی
- معرفی فرایندهای جدید آموزشی به عنوان الگو در سطح کشوری، منطقه ای و بین المللی
- ایجاد فضای رقابت سالم در تحولات علمی در سطح کشور
- ترویج نوآوری و ابداع فرآیندهای جدید آموزشی
- ایجاد زمینه مناسب جهت نشر فعالیت های دانش پژوهی آموزشی و تبادل تجربیات
- تشویق تولید تجهیزات، دستگاه ها و لوازم کمک آموزشی جدید
- کمک به ارتقای آموزش عالی علوم پزشکی

مزایایی شرکت در جشنواره

- ✓ اعطاء امتیازات آموزشی شامل پایه تشویقی، امتیاز دانش پژوهی
- ✓ جوایز نقدی و غیر نقدی (فرصت های مطالعاتی، شرکت در کنگره ها و...)
- ✓ امتیاز برای شرکت در فراخوان های جذب اعضای هیأت علمی
- ✓ ارتقاء اعضای هیأت علمی و تبدیل وضعیت استخدامی
- ✓ امتیاز دانش پژوهی کشوری به فرآیند های برتر کشوری
- ✓ **و از همه مهم تر پیوستن به گفتگوی جهانی در مورد آموزش و یادگیری**

آشنایی با اصطلاحات پر کاربرد مرتبط با جشنواره شهید مطهری

فرآیند آموزشی:

فعالیت های آموزشی (اعم از دانشورانه و یا دانش پژوهی) اعضای هیأت علمی، دانشجویان یا کارشناسان آموزشی جهت افزایش کیفیت درونداد، فرآیند یا بروندهای آموزشی در یکی از حیطه های ۶ گانه آموزش علوم پزشکی

آموزش دانشورانه / دانش پژوهی آموزشی

فعالیت های آموزشی دانشورانه (Scholarly Teaching)

✓ فرآیند آموزشی نوآورانه واجد ۴ معیار اول گلاسیک (هدفمند و مبتنی بر شواهد موجود، با آمادگی کافی، متدولوژی مشخص و دارای نتایج مشخص و قابل توجه)

✓ دانش پژوهی آموزشی (Scholarship of Teaching)

✓ فرآیند آموزشی نوآورانه واجد ۶ معیار گلاسیک (موارد فوق به اضافه نشر و نقد مناسب)

حیطه های دانش پژوهی آموزشی

- تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی
- یاددهی و یادگیری
- ارزشیابی آموزشی (دانشجو، هیات علمی و برنامه)
- مدیریت و رهبری آموزشی
- یادگیری الکترونیکی
- طراحی و تولید محصولات آموزشی

روند برگزاری جشنواره

مرحله دانشگاهی:

- ارسال فرخوان دبیرخانه کشوری جشنواره به دانشگاه ها
- ارسال فرخوان دبیرخانه دانشگاهی جشنواره به دانشکده ها
- ارسال فرخوان از مسئولین دفاتر توسعه به اعضای هیات علمی دانشکده ها
- نکارش و ارسال خلاصه فرایند، گردآوری مستندات، تهیه فیلم ۳ دقیقه ای از فرایند، دریافت نامه تاییدیه اجرای فرایند از مسئولین دانشکده و ارسال تمامی موارد به مرکز مطالعات دانشگاه توسط صاحبان فرایندها

روند برگزاری جشنواره

مرحله دانشگاهی (ادامه):

1. غربالگری اولیه فرآیندها از نظر معیارهای رد سریع
2. بررسی تعلق فرایند ارسالی به حیطه اعلام شده
3. احراز تحقق معیارهای دانش پژوهی آموزشی (معیارهای گلاسیک)
4. رتبه بندی در کمیته تخصصی و پیشنهاد فرآیندهای برتر دانشگاهی به هیأت داوران
5. بررسی فرآیندها در هیأت داوران و انتخاب فرآیندهای برتر دانشگاهی

غربالگری اولیه فرآیندها (معیارهای رد سریع)

1. فعالیت‌های خارج از حوزه آموزش اعضای هیأت علمی یا یکی از رده های فراگیران علوم پزشکی
2. فعالیت‌های مرتبط با آموزش سلامت عمومی
3. فرآیندهای برتر دانشگاهی یا کشوری دوره های قبل
4. طرح هایی که صرفا ماهیت نظریه پردازی دارند
5. پژوهش های آموزشی که صرفا ماهیت تولید علم دارند
6. فرآیندهایی که از نظر تواتر و مدت اجرا یکی از شرایط زیر را دارند:
  - در مورد فرآیندهایی که اجرای مستمر دارند، حداقل شش ماه انجام نشده باشند.
  - در مورد فرآیندهایی که اجرای مکرر دارند حداقل دو بار انجام نشده باشند.
  - در مورد فرآیندهایی که ماهیت اجرای یک باره ولی تاثیر مستمر دارند (مانند برنامه های آموزشی یا سندهای سیاست گذاری) مصوب مرجع ذی صلاح نشده باشند

احراز تحقق معیارهای دانش پژوهی (معیارهای گلاسیک)

۲. آیا فرآیند مورد بررسی، تمامی معیارهای ارزیابی فعالیت‌های دانش پژوهی زیر را دارا می‌باشد؟

۱. هدف مشخص و روشن دارد. ☐ بلی ☐ خیر

۲. برای انجام فرآیند، مرور بر متون انجام شده است. ☐ بلی ☐ خیر

۳. از روش مندی مناسب و منطبق با اهداف استفاده شده است. ☐ بلی ☐ خیر

۴. اهداف مورد نظر به دست آمده اند. ☐ بلی ☐ خیر

۵. فرآیند به شکل مناسبی در اختیار دیگران قرار گرفته است. ☐ بلی ☐ خیر

۶. فرآیند مورد نقد توسط مجریان قرار گرفته است. ☐ بلی ☐ خیر

دردیف	محورها	امتیازات		
۱	اهمیت مسئله	۱۳	۹	۵
	اهمیت موضوع شفاف، واقع بینانه و بسیار با اهمیت است.			۱
	اهمیت موضوع و اهداف مشخص نیست.			
۲	مرور تجربیات و شواهد	۱۲	۹	۵
	مرور مستند و نظام مند			۱
	وضعیت مرور نامشخص است.			
۳	متدولوژی	۱۳	۹	۵
	روش مناسب انتخاب شده و در حین اجرا انعطاف پذیری مناسب باعث ارتقاء اجراء گردیده است.			۱
	روش مناسب انتخاب شده ولی اجرا بسیار ضعیف بوده است.			
۴	میزان اثربخشی نوآوری	۱۳	۹	۵
	افق های جدیدی برای بررسی و مطالعه بیشتر ایجاد نموده است.			۱
	دستیابی به اهداف نامشخص است.			
۵	استفاده از نقد و بازخورد	۱۲	۹	۵
	نقد در سطح خارج از دانشگاه انجام شده است و بازخورد آن در برنامه موثر بوده است.			۱
	نقد و بازخورد نامشخص است.			
۶	سطح نوآوری	۱۳	۹	۵
	نوآوری جهانی			۱
	نوآوری در سطح گروه یا دپارتمان			
۷	گستره ارایه	۱۲	۹	۵
	ارائه مناسب و انتشار بین المللی			۱
	ارائه و انتشار نامشخص			
۸	وسعت و حجم کار	۱۲	۹	۵
	حجم کار در گروه فرایندی خود بسیار بزرگ است.			۱
	حجم کار در گروه فرایندی خود کوچک است.			

روند برگزاری مرحله کشوری جشنواره :

- مرحله اول: غربالگری و داوری اولیه در سامانه
- مرحله دوم: بررسی تناسب حیطه ها و تکراری نبودن آنها
- مرحله سوم: داوری حضوری یا مجازی توسط کمیته های تخصصی
- مرحله چهارم: تعیین ۹ فرایند برتر هر حیطه برای تایید در شورای نظارت
- مرحله پنجم: بررسی و تایید حضوری یا مجازی فرایند داوری توسط شورای نظارت
- مرحله ششم: تعیین فرایندهای نهایی (اول تا سوم) هر حیطه جشنواره

فرم ارسال خلاصه فرایند هفدهمین جشنواره آموزشی شهید مطهری

نام و نام خانوادگی درخواست کننده:

دانشگاه محل خدمت:

شماره تلفن همراه:

شماره تلفن ثابت:

پست الکترونیک:

(۱) عنوان فارسی:

(۲) عنوان انگلیسی:

(۳) حیطه نوآوری:

☐ تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی

☐ یاددهی و یادگیری

☐ ارزشیابی آموزشی (دانشجو، هیات علمی و برنامه)

☐ مدیریت و رهبری آموزشی

☐ یادگیری الکترونیکی

☐ طراحی و تولید محصولات آموزشی

1. عنوان طرح دانش پژوهی آموزشی:

- مناسب و رسا
- معرف هدف اصلی
- فاقد علائم و اصطلاحات نا آشنا

مثال:

- طراحی، پیاده سازی و ارزیابی سامانه هوشمند آموزشی فرایند پرستاری در بخش مراقبت های ویژه قلب

۴) محل انجام فرایند:

دانشکده:	گروه آموزشی:	بیمارستان:

۵) مدت انجام فرایند:

تاریخ شروع:	تاریخ پایان:

مدت انجام فرآیند:

علاوه بر اینکه از زمان شروع اجرا تا پایان آن که معمولاً شامل نیمسال های تحصیلی است و **حداقل باید دو نیمسال تحصیلی** از اجرای فرآیند گذشته باشد فرایند باید همچنان در حال اجرا باشد

۶) اطلاعات صاحبان و همکاران فرایند (ردیف قابل افزایش است): لطفا در هنگام ارسال فایل، این جدول با امضا تمامی همکاران فرایند تکمیل شده باشد.

ردیف	نام و نام خانوادگی	موقعیت دانشگاهی (هیأت علمی/کارشناس/دانشجو)	نوع همکاری (صاحب اصلی ^۲ /صاحب/همکار)	درصد مشارکت	نقش ^۱ (ارایه کننده فرایند در زمان برگزاری جشنواره/ دریافت کننده لوح، تندیس و جایزه نقدی جشنواره/طرف قرارداد برای دریافت گرنت نصر)	امضا
۱			صاحب اصلی فرایند			
۲			صاحب اصلی فرایند			
۳						
۴						
۵						
				مجموع ۱۰۰٪		

نام همکاران و نوع و میزان مشارکت هر یک از ایشان در فعالیت مورد نظر
را ذکر نمایید. اولین نفر به عنوان نماینده مجریان و صاحب فرایند محسوب
می شود حداکثر دو نفر می توانند صاحب فرایند باشند

۷) هدف کلی:

۸) اهداف ویژه/اهداف اختصاصی:

۹) بیان مسئله (ضرورت انجام و اهمیت اهداف انتخابی را ذکر کنید):

۱۰) مرور تجربیات و شواهد خارجی (با ذکر رفرانس):

هدف کلی

- هدف کلی در واقع همان عنوان فرآیند است و معمولاً دربردارنده سه جزء زیر است:
- طراحی، اجرا، و ارزشیابی .....

(۷) هدف کلی:

طراحی، اجرا، و ارزشیابی اجتماع دستیاران روانپزشکی در دانشگاه علوم پزشکی ایران

اهداف اختصاصی

اهداف اختصاصی در واقع همان اهداف سه مرحله یا سه فاز فرایند است

اهداف اختصاصی در واقع همان اهداف سه مرحله یا سه فاز فرایند هستند

مثال:

• عنوان: طراحی، اجرا و ارزشیابی دوره آموزشی ارتقای یادگیری خودتنظیمی برای دانشجویان پزشکی با عملکرد تحصیلی نامطلوب در مقطع علوم پایه دانشگاه علوم پزشکی تهران

• اهداف اختصاصی:

1. طراحی دوره آموزشی.....
2. اجرای دوره آموزشی.....
3. ارزشیابی دوره آموزشی.....

اهداف اختصاصی قابل اندازه گیری در مرحله طراحی :

مثال قبل:

1. طراحی دوره آموزشی ارتقای یادگیری....

- ارتقای یادگیری خودتنظیمی دانشجویان پزشکی با عملکرد تحصیلی نامطلوب
- ارتقای عملکرد تحصیلی دانشجویان پزشکی با عملکرد تحصیلی نامطلوب
- ایجاد واکنش مثبت نسبت به دوره آموزشی ارتقای یادگیری خودتنظیمی در دانشجویان شرکت کننده در دوره (دانشجویان پزشکی با عملکرد تحصیلی نامطلوب)

بیان مسأله

تعریف و تبیین مشکل و ابعاد و وسعت آن بر اساس نیازسنجی انجام شده
اهمیت مساله با استناد به منابع علمی معتبر و جدید
اشاره به راه حل‌های موجود با استناد به منابع علمی معتبر و جدید
لزوم اجرا و برجسته نمودن عوارض ناشی از عدم توجه به مشکل
اشاره مختصر به کاری که قرر است انجام شود، اهداف و جمعیت مورد مطالعه

10) مرور تجربیات و شواهد خارجی (با ذکر رفرانس):

11) مرور تجربیات و شواهد داخلی (در این بخش سوابق اجرایی این نوآوری در دانشگاه و کشور به طور کامل ذکر و رفرانس ذکر شود):

مرور متون

- هدف استفاده از تجربیات دیگران (داخلی و خارجی)
- مرور مستند و نظام مند
- ذکر کاربرد و نحوه استفاده از هر یک از مطالعات در فرایند

12) شرح فعالیت صورت گرفته را بنویسید (آماده سازی، چگونگی تجزیه و تحلیل موقعیت و تطبیق متدولوژی، اجرا و ارزیابی را در این بخش بنویسید):

- تشریح اقداماتی که برای حل مساله یا چالش آموزشی مورد نظر طراحی و اجرا شده
- اجزای این بخش:
- بررسی نیاز (مبتنی بر فرایند نیازسنجی)
- فعالیتهای انجام گرفته به تفکیک و به صورت گام به گام برای رفع نیاز
- *بررسی نتایج اثربخش حاصل از آن (مبتنی بر اهداف فرایند و ارزیابی آن)*

۱۳) نتایج حاصل از این فعالیت و این که فعالیت ارائه شده چگونه موفق شده است به اهداف خود دست یابد را تشریح کنید:

- شواهد دستیابی و تحقق اهداف برای هر یک از اهداف اختصاصی به تفکیک ذکر شود
- میزان رضایتمندی فراگیران
- نقاط قوت و ضعف و پیشنهادات برای آینده
- هر چقدر اهمیت نتایج به دست آمده بیشتر باشد، امتیاز بیشتری به فرآیند تعلق می گیرد.

۱۴) اقدامات انجام شده برای تعامل با محیط (که در آن فعالیت نوآورانه به محیط معرفی شده است) را تشریح کنید:

روش های مختلف تعامل با محیط:

- برگزاری دوره های آموزشی در جهت انتقال نوآوری
- ارائه نتایج در کنگره ها و جشنواره ها
- شیوه های نشر نوآوری اعم از CD/ پاورپوینت / مقالات داخلی یا خارجی/تارنما/کتاب/ راهنما

۱۵) شیوه های نقد فرایند انجام شده و نحوه به کارگیری نتایج آن در ارتقای کیفیت فرایند را تشریح کنید:

۱۶) سطح نوآوری

- ☐ در سطح گروه آموزشی برای اولین بار صورت گرفته است.
- ☐ در سطح دانشکده برای اولین بار صورت گرفته است.
- ☐ در سطح دانشگاه برای اولین بار صورت گرفته است.
- ☐ در سطح کشور برای اولین بار صورت گرفته است.

۱۷) چک لیست خودارزیابی فرایندهای جشنواره شهید مطهری برای بررسی موارد رد سریع
تنها در صورتی که پاسخ به همه سوالات زیر «خیر» باشد، می توانید مرحله بعدی خودارزیابی را انجام دهید:

ردی	موضوع	پاسخ
۱	فعالیت‌های خارج از حوزه آموزش اعضای هیات علمی یا یکی از رده‌های فراگیران علوم پزشکی ^۳	☐ بلی ☐ خیر
۲	فعالیت‌های مرتبط با آموزش سلامت عمومی ^۴	☐ بلی ☐ خیر
۳	فرایندی که در دوره‌های گذشته به عنوان فرایند دانشگاهی یا کشوری شناسایی و مورد تقدیر قرار گرفته‌اند	☐ بلی ☐ خیر
۴	طرح‌هایی که صرفاً ماهیت نظریه پردازی دارند	☐ بلی ☐ خیر
۵	پژوهش‌های آموزشی که ماهیت تولید علم دارند و نه اصلاح روندهای آموزشی مستقر در دانشگاه‌ها	☐ بلی ☐ خیر

فرایندهایی که از نظر تواتر و مدت اجرا یکی از شرایط زیر را دارند:		
☐ بلی ☐ خیر	۶- در مورد فرایندهایی که اجرای مستمر دارند، مدت اجرای کمتر از شش ماه داشته باشند.	۱
☐ بلی ☐ خیر	۶- در مورد فرایندهایی که اجرای مکرر دارند حداقل دو بار انجام نشده باشند.	۲
☐ بلی ☐ خیر	۶- در مورد فرایندهایی که ماهیتا اجرای یک باره دارند ولی تأثیر مستمر دارند مانند برنامه‌های آموزشی یا سندهای سیاست گذاری، مصوب مرجع ذی صلاح نشده باشند.	۳

۱۸) چک لیست خودارزیابی فرایندهای جشنواره شهید مطهری برای بررسی معیارهای ارزیابی معیارهای دانش پژوهی تنها در صورتی که پاسخ به همه سوالات زیر «بلی» باشد، می‌توانید فرایند خود را برای بررسی در جشنواره شهید مطهری ارسال کنید:

ردیف	موضوع	پاسخ
۱	هدف مشخص و روشن دارد.	☐ بلی ☐ خیر
۲	برای انجام فرایند مرور بر متون انجام شده است.	☐ بلی ☐ خیر
۳	از روش مندی مناسب و منطبق با اهداف استفاده شده است.	☐ بلی ☐ خیر
۴	اهداف مورد نظر به دست آمده اند.	☐ بلی ☐ خیر
۵	فرایند به شکل مناسبی در اختیار دیگران قرار گرفته است.	☐ بلی ☐ خیر
۶	فرایند مورد نقد توسط مجریان قرار گرفته است.	☐ بلی ☐ خیر

اینجانب به عنوان نماینده صاحبان فرایند، صحت کلیه مندرجات این فرم از جمله چک لیست‌های خودارزیابی را
تأیید می‌کنم.

نام و نام خانوادگی:

امضا:

تاریخ:

شاخصهای ارزیابی فرایندهای نوآورانه آموزشی

- ❖ معتبر بودن: بر اساس منابع معتبر داخلی یا خارجی
- ❖ مستند بودن: داشتن مستندات از مراحل طراحی، اجرا و ارزشیابی
- ❖ اثر بخشی: ارائه شواهدی مبتنی بر اثربخشی فرآیند آموزشی و قابلیت اجرای برای دیگران.
- ❖ استمرار داشتن: حداقل دو نیم سال تحصیلی سابقه اجرای مستند و استمرار فعالیت در حال حاضر.
- ❖ نوآوری: غیر تکراری بودن فعالیت از نظر چارچوب ، محتوا و شیوه اجرا و یا اصلاح فرآیندها و محصولات قبلی.
- ❖ مقبولیت: تطابق مداخله آموزشی با ارزشها و فرهنگ جامعه و دانشگاهها (اعضای هیات علمی ، دانشجویان و سایر مشتریان)
- ❖ ارائه ی مؤثر فعالیت به جامعه ی آموزش پزشکی و بازبینی

